

לתענית חזרת: שיגא 054-6868199

זמני ת"א:

בניסת השבת: 19:20

יציאת השבת: 20:23

ר"ת: 21:03

לקבלת העלון במייל – שלחו
הודעה ל: sagif_@walla.co.il

בס"ד עלון מס' 146 לשבת 30.5.2014 – תשע"ד סיון א'

זה השער לה' עדיקים יבוא בו

בש"א

שלוש בין איש לאשתו (הרב מנחם אזולאי שליט"א)
כדי שישירור שלום בין איש לאשתו מוכן הקב"ה לוותר על כבודו, עד כדי מחיקת שמו הקדוש. פרשת סוטה, שהיא חלק מן הפרשה שלנו, מלמדת על החשיבות הגדולה שמייחסת התורה למשפחה, לשלום בין הבעל לאשתו. התא המשפחתי הוא הבסיס. הוא היסוד של עם ישראל כולו. אשה שנחשדת כי סתתה מדרך הישר נבדקת באופן מסויים, והבדיקה נעשית בבית המקדש פנימה, המקום המקודש ביותר לעם ישראל, מה שמלמד על חשיבות העניין. בתהליך הבדיקה נמחק שם ה' במים, וכידוע מחיקת שם ה' הינו איסור חמור. זאת אנו למדים מן הפסוק (דברים י"ב): "וניצתם את מזבחותרם ושברתם את מצבותם...ואבדת את שמם מן המקום ההוא, לא תעשון כן לה' אלוקיכם". ולמרות האיסור – ה' יתברך מוותר ומוחל על כבודו.

המדרש מביא מעשה ברבי מאיר שהיה דורש בליל שבת והיתה שם אישה אחת ששמעה את דרשתו. כאשר חזרה לביתה מצאה את הנר כבוי. אמר לה בעלה: היכן היית? אמרה לו: שומעת הייתי את רבי מאיר דורש. אמר לה: אין את נכנסת לביתי עד שתלכי ותרוקי בפניו. יצאה לה והלכה. באותו זמן נגלה אליהו הנביא לרבי מאיר ואמר לו בגללך יצאה האישה מביתה, וסיפר לו את פרטי המעשה. הלך לו רבי מאיר וישב בבית המדרש ועשה את עצמו חולה. כשבאה האישה להתפלל שאל אותה רבי מאיר: האם את יודעת ללחוש על העין. אמרה לו: לא. אמר לה: רקקי לי שבע פעמים בפני וייטב לי. ועשתה כן. אמר לה: לכי אמרי לבעלך – אתה אמרת שתרוק פעם אחת והיא רקקה שבע פעמים. אמרו לו תלמידיו: כך מבזים דברי תורה? אמר להם רבי מאיר: לא יהיה כבוד מאיר גדול מכבוד קונו, ומה אם שם הקודש נכתב בקדושה אמר הכתוב שימחה על המים להטיל שלום בין איש לאשתו, כבוד מאיר לא כן שכן. ויתור. זה סוד החיים. עלינו לדעת לוותר אחרת עלולים אנו להפסיד. כי מי שתעקש, מי שנלחם ורוצה תמיד לנצח, מפסיד. הוא כועס, דואג, אין לו מנוחה וכמובן שאין לו שמחה. ישמע בזיונו ידום וישתוק – זה אדם שבולם את פיו בשעת מריבה, ועליו נאמר שאין העולם מתקיים אלא בזכותו. מי שמעביר על מידותיו ולא מתעקש, מי שלומד לשתוק גם אם משהו באמת מרגיז אותו. אדם ששומע את חרפתו ושותק, הקב"ה שומר את נפשו ועל ידי זה נתבטל ממנו רעות שהיו צריכים לבוא עליו ח"ו. וידוע בתורת הנפש, כי מי שיודע למחול ולוותר הוא בריא בנפשו, לעומת אדם שמקפיד, כועס, פגיע ורגיש – שבריאותו הנפשית פחותה. רחל אמנו לימדה אותנו על כוחו של ויתור. היא ויתרה בעצם על הכל, על מי שהיה מיועד להיות הזיווג שלה ולקים איתה בית בישראל (שהרי לא ידעה מראש שיעקב אבינו יעבוד שבע שנים נוספות כדי לזכות גם בה). ולמה זכתה? להיות אמא של כולנו, והיא זו שתבשר לנו על הגאולה העתידה. לכן, מידה זו של ויתור יש בה עוצמה רבה – ענוה, צניעות, אחדות, פיוס ואמונה וכו'. להבין שכל דבר שקורה איתנו זהו רצונו של ה'. וכשמבינים זאת, הדבר עוזר לכל אחד בכל תחום בחייו ובמיוחד בחיי המשפחה והזוגיות, כי זה הסוד הטמון בשלום בית שעבורו מוותר הקב"ה על כבודו ומוכן למחוק את שמו.

ואת כל אשר יעשה להם ועבדו (ד,כו)

כאשר האדם נשאל מדוע הוא ממעט בלימוד תורה ובעבודת ה', לא יחסרו תירוציו, פעם ישיב שהוא טרוד בפרנסתו, פעם אחרת יאמר שמוטרד מבעיות בריאות, או שאר מיני מטרדים והפרעות. אך דרישת ה' אומרת שלפעמים "כל אשר יעשה להם" – שכל מה שיעשה להם בשליחות הבורא: צרות, טרדות, סבל בכל זאת יקיים האדם "ועבדו" – והוא עדיין מחויב לעבוד את ה' גם במצב הזה (רבי שמואל מסלונים).

והתודו את חטאתם אשר עשו והשיב את אשמו בראשו (ה,ז)

"והתודו את חטאתם אשר עשו" – כאשר מתוודים על החטאים ועושים תשובה או "והשיב את אשמו" – של האדם הראשון "בראשו" – מובא בזוהר הקדוש שאין בן אדם נפטר מן העולם עד שרואה את האדם

הדף טעון גניזה, נא לא לקרוא בשעת התפילה שאין זה עושה נחת רוח לבורא יתברך

הראשון. ושואל אותו אדם הראשון, על מה הלך מן העולם, ואיך יצא נשמתו, והוא אומר לו: ווי כי בשבילך יצאתי מן העולם, דהיינו בשביל שחטא בעץ הדעת ונגזר מיתה לבני אדם. ואדם הראשון משיב לו: בני, אני עברתי על מצוה אחת, ונענשתי בשבילה, אתה, ראה, כמה עבירות וכמה מצוות רבונך, עברת ולא קיימת. אבל אם האדם מגיע נקי מעוונות מצד עצמו, רק בגלל חטא אדם הראשון הוא התחייב מיתה, ולכן "השיב את אשמו" של האדם הראשון "בראשו" – דהיינו על ראשו, שבגללו נגזרה מיתה על האדם.

וְאִישׁ אֶת קִדְשׁוֹ לֹו יְהִי... אֲשֶׁר יִתֵּן לִכְהֵן לֹו יְהִי (הי)
פעולות האדם ועיסוקיו נחלקות לשני חלקים: "חולין" ו"קדשים". מה שהאדם דואג עבור עצמו – זהו ה"חולין" שבחיי, ומה שעוסק בחפצי שמים כגון צדקה וכד' – הוא ואמנם האדם חושב שה"חולין" המה שלו, אבל באמת טועה הוא בזה כי רק "קִדְשׁוֹ לֹו יְהִי" – זה נשאר חלקו מכל עמלו שעמל תחת השמש. וזהו גם כוונת הפסוק בתהלים "הוֹן וְעֶשֶׂר בְּבֵיתוֹ וְצִדְקָתוֹ עֲמֹדַת לְעַד" (קיג,ב) – כל ה"הוֹן" שאדם יגע עליו כל ימי חייו ישאר "בְּבֵיתוֹ" ולא ילווהו ליום אחרון, אבל "וְצִדְקָתוֹ" – צדקה ומעשים טובים שעשה האדם "עֲמֹדַת לְעַד" להגן עליו לעתיד לבוא. (בינה לעתים)

אִישׁ פִּי תִשְׁטָה אֶשְׁתּוֹ וּמַעֲלָה בּוֹ מַעַל (היב)
הגמרא במסכת נדרים (דף טו ע"ב), אומרת: ומה לעשות שלום בין איש לאשתו, אמרה תורה שמי שנכתב בקדושה ימחה על המים המאררים בספק, ואני על אחת כמה וכמה, היינו כשהאדם חושד באשתו שהלכה עם אדם אחר, ושלא יהיו ספיקות, התורה מצוה את האדם להביא את אשתו אל הכהן, והכהן משקה אותה מים מאררים, ומוחקים בתוך המים האלו את כל פרשת סוטה, ואפילו שיש בפרשת סוטה את שם ה' המפורש, אמר הקב"ה מוטב שימחה שמי במים, בשביל שיהיה שלום בין איש לאשתו ע"כ, ושמעתי רמז מיידידי רבי אברהם שמחון שליט"א, שהסופי תיבות של המילים פִּי תִשְׁטָה אֶשְׁתּוֹ וּמַעֲלָה סופי תיבות שם ה' (שם הויה) והוא רמז שבעניין של פרשת סוטה מוחקים את שם ה'. (אמרי תורה דף רצג-רצד)

אִישׁ או אִשָּׁה פִּי יַפְלֵא לְנֹדֵד נֹדֵד נֹזֵר לְהִזִּיר לָהּ (וב)
במדרש תנחומא (פרשת מטות סימן א') מובא: שלא יהיה האדם סבור שהותר לו לנדור ולהישבע בשם ה'! למי כן מותר? למי שהוא ירא אלוקים! יש להבין – שאל המגיד מדובנא זיע"א – מדוע רק מי שהוא ירא אלוקים מותר לו לנדור? והרי פעמים שאדם, ואפילו הוא רשע, רוצה לגדור את עצמו ואת דרכיו ומפני כך הוא נודר! אלא – תירץ המגיד, ניתן להסביר זאת על פי משל: בכפר קטן חיו שני שכנים, האחד היה חוטב עצים עני, ואילו השני היה גנב... כאשר הגיעו בנותיו של החוטב עצים לפרקן, חיתן אותן כמנהג העולם ואף נתן להן נדוניה נאה. ואילו הגנב לא השיגה ידו מעולם די כסף כדי לחתן את בנותיו, והיו יושבות בביתו. הסבר נא לי – פנה הגנב אל שכנו – איש עני ואביון כמוך, כיצד אתה יכול לחתן את בנותיך בכבוד כמנהג העולם? אסביר לך – השיב חוטב העצים – בכל פעם בשעה שנולדת לי בת, אני בונה קופסה עץ חורץ בה חריץ. את הקופסה אני נוהל במנעול ואת המפתח אני משליך... ובכל פעם כאשר יש בידי מעט כסף אני משלשל אותו אל החריץ שבתובה. כעבור שנים בהגיע בתי לפרקה, אני מזמין בעל מלאכה שיפרוץ את המנעול, ושם אני מוצא כסף די הצורך כדי לחתן את הבת בכבוד. עצה זו, אמר הגנב טובה רק בשבילך בעבורי אין היא טובה כלל, כי אף אם אנעל את התיבה במנעול, אם אזדקק למעט כסף, בתוך רגע אחד אפרוץ את המנעול, שהרי פורץ אני מנעולים גדולים וחזקים שעשו אחרים, וקל וחומר שאפרוץ מנעול קטן שעשיתי בעצמי!... כן הוא גם הנמשל, אמר המגיד: כאשר הצדיק ירא אלוקים נודר, כשם שהוא גודר עצמו בכל איסורי התורה, כן הוא נשמר וגדור גם מלעבור על נדרו זה! לא כן הדבר – סיים המגיד – כאשר רשע נודר – כשם שכל איסורי התורה פרוצים בעיניו, יהיה קל בעיניו לפרוץ גם איסור זה – של נדר – שעשה בעצמו!...

בְּרַכָּה ה' וַיִּשְׁמְרֵךְ (וכד)
ובמדרש (במ"ר יב,ג) מובא: "בְּרַכָּה" – בממוץ, "וַיִּשְׁמְרֵךְ" – מן המזיקין". וצריך ביאור – מה עניין מזיקין לכאן? אלא שבגמ' (תענית דף ח') מובא: אין הברכה שורה אלא בדבר הסמוי מן העין, והרי ידוע שהמזיקין שולטים גם בדבר הסמוי מן העין. וא"כ מה יועיל לאדם שהקב"ה יברכו בממוץ, הלא הברכה זו תשרה רק אם תהא סמויה מן העין, וגם בזה הרי ישלטו המזיקין? לכן אמר "וַיִּשְׁמְרֵךְ" – מן המזיקין" (מדרש יהונתן).

כֹּה תִּבְרְכוּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, אֲמֹר לָהֶם יְבָרְכֶךָ ה' וְיִשְׁמְרֶךָ, יָאֵר ה' פְּנֵינוּ אֱלֹהֵי וַיְחַנֵּךְ, יִשָּׂא ה' פְּנֵינוּ אֱלֹהֵי וַיִּשָּׂם לָךְ שְׁלוֹם וְשָׂמוּ אֶת שְׁמִי עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאֲנִי אֲבָרְכֶם (ו,כג-כו)

פירוש הגה"ק בעל החתם סופר זיע"א רמוז נפלא במקרא קודש שלפנינו. דהנה, הרבה פעמים מתברך האדם ע"י צדיק או אדם גדול, ולא תמיד רואים בחוש כי הישועה באה, וזאת משום המקטרגים שנבראו מעבירותיו של אותו אדם שמבדילים בינו לבין הישועה. אך כאן בא הקב"ה והודיע: שלא כך היא בברכת כהנים, כי בברכת כהנים הקב"ה קורע את השטן והמקטרגים הרעים המונעים מהברכות לחול על האדם, וכך יכולים הברכות לחול על האדם ללא שום קטרוג או מכשול. וממילא רגעים אלו – של ברכת כהנים, הם נעלים מאד ועל כל אדם לנצלם היטב. וזהו הרמז: "וַיִּשָּׂמוּ אֶת שְׁמִי" – הוא שם אד-ני העולה בגימטריא: ס"ה (שישים וחמש). "עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל" יוסיפו אותו על מנין "בני ישראל" העולים בגימטריא: תר"ג (שש מאות ושלש) ואז יהיה החשבון יחיד: תרס"ח (שש מאות שישים ושמונה), וְאֲנִי ולזה יצורף חשבון של תיבת "אני" שהוא: ס"א (שישים ואחד) ויחדיו יעלו: תשכ"ט (שבע מאות עשרים ותשע) שהוא כמנין שם: "קָרַע שֵׁטֶן" העולה בגימטריא: תשכ"ט. ובזה "אֲבָרְכֶם", שהברכות יחולו ואין שטן ואין רע המקטרג על ברכתם של הכהנים המברכים את עמו ישראל באהבה...

"ברכת כהנים" – הקב"ה מצווה על משה, לצוות על אהרון ועל בניו, לברך את עם ישראל ואכן הכהנים, לפני ברכת כהנים, מברכים: "...אשר קדשנו במצוותיו וצונו לברך את עמו ישראל באהבה". נשאלת השאלה – מדוע הוסיפו חז"ל את המילה "באהבה" לברכה? מהיכן למדו את החובה לברך באהבה, הרי חובה זו אינה מוזכרת בתורה ועוד, מדוע דווקא את מצווה זו יש לעשות באהבה? מדוע אין מברכים "להנח תפילין באהבה" וכד' שאלה נוספת – מדוע בכלל מצווה הקב"ה על הכהנים לברך את עם ישראל? אם הקב"ה מעוניין לברך את העם, הוא אינו צריך שליחים. ועוד, וכי אם מישאו יברך את חברו, האם תהיה לזה משמעות? הרי הקב"ה מחליט מה יעלה בגורלו של כל אחד, ולכאורה ברכות לא מעלות ולא מורידות, ואם כן, מזה הטעם לברך? החובה לברך ברכת כהנים באהבה, נלמדת מהזוהר הקדוש בפרשתנו. הזוהר לומד זאת מהפסוק "טוב עין הוא יברך" (משלי כב,ט) אמנם עפ"י הניקוד יש לקרוא "יבורך", אך כיוון שהמילה כתובה ללא האות ו', ניתן לקרוא גם "יברך", כלומר דווקא מי שטוב עין הוא זה שיכול לברך. הזוהר מוסיף, ומלמד שאם לא קיימת אהבה, אז ישנה סכנה לכהן המברך, ומביא הזוהר מקרה, בו עלה כהן לברך את העם, כאשר לא שררה אהבה בין הצדדים והכהן הפך לגל של עצמות. מכאן פוסק המשנה ברורה, סימן קכ"ח ס"ק ל"ז, שכהן שלא שוררת אהבה בינו ובין העם, לא ישא כפיו כי סכנה היא לו. מזה הטעם לכך? בפרשת בלק, מספרת התורה על המאמצים של בלעם לקלל את עם ישראל, כאשר הקב"ה פועל לכך שהקללות של בלעם יהפכו לברכות מדוע צריך הקב"ה להתאמץ כביכול להפוך את הקללות לברכות? הרי הקללות לא ישנו את היחס של הקב"ה לעם ישראל. אלא מסבירים חז"ל, שדברים שנאמרים למטה, עושים רושם למעלה. לדוגמא: כאשר פלוני מקלל את אלמוני, גם אם בשמיים לא הייתה תכונה מיוחדת לגביהם, לאחר הקללה בודקים את שני הצדדים: את זה שקיללו אותו – האם יש מקור לקללה? מדוע זכה לכך וכד' ואם חלילה נמצא צידוק, אז עלול להינזק מהקללה. כן בודקים את המקלל, האם הוא בעצמו נקי. אם לא – חלילה הוא בעצמו עלול להינזק. לכן, קללה עלולה לעשות רושם למעלה. כן הדבר גם לגבי ברכות. כאשר פלוני מברך את אלמוני, נבדקים בבית דין של מעלה שניהם, ומוסיפים לזכויותיהם, את זה שברכו אותו, כי כנראה עשה דבר מה ראוי, ואת המברך בגלל יוזמתו המבורכת. אלא מאי, הגמרא מספרת (סנהדרין דף ק"ה עמ' ב') שכל הברכות של בלעם, חזרו להיות קללות – הקללות שרצה לקלל מלכתחילה. מכאן למדים, שגם כאשר מברכים, חשובה הכוונה בלב, כי אם הכוונה בלב היא הפוכה, או שמדובר בברכה שאינה בכוונה שלמה, הברכה עלולה להפוך לקללה. מכאן החשיבות של קיום אהבה בין המברך למבורך. רק כאשר המברך מברך בלב שלם, בכוונה מלאה ומתוך אהבה למבורך, רק אז תתקיים הברכה בצורה המעולה ביותר. לכן תקנו חז"ל, דווקא בעת ברכת כהנים, את החובה לאהבה הדדית. (אהלה של תורה' גיליון 288)

יְבָרְכֶךָ ה' וְיִשְׁמְרֶךָ (ו,כד)

בעל "העמק דבר" מסביר, ש"יְבָרְכֶךָ" ו"יִשְׁמְרֶךָ" קשורים זה בזה. והיגו, פל ברכה צריכה שמירה שלא תהפך לרועץ בעבור המתברך. ולכן בשמירתם על גשם, מברכים גם שיהיה זה "לברכה ולא לקללה". וכן פל ברכה, אף שהיא ברכה בעצמותה, יש לשמר עליה שלא תפעל את ההפך. גם בן-תורה העוסק בתורה, שאין פלי המחזיק ברכה יותר ממנה, צריך להשמר מן הגאון ומחלול ה'. וכמוכן – זקוק הוא לברכה, שלא ישפח את אשר הוא לומד. בעל נכסים צריך שמירה פדי שלא יהיה העשר שמור לו לרעתו, כמו שהיה אצל קרח. אנחנו נספר פאן על ברכה שהיתה אמורה להזיק, אבל צדיקי הדור הפכוה לברכה: בעת אמירת "תשליך"

הדף טעון גניזה, נא לא לקרוא בשעת התפילה שאין זה עושה נחת רוח לבורא יתברך

בראש השנה, נגש לרב ילד קטן, הצביע על נסח התפלה שאומרים לאחר התשליך, שזוכה "להמתיק הדינים תקיפים", ושאל מה פרושן של מלים אלו. הרב השיב לו, שהחיד"א – שהיה רבם של ישראל גם בתורת הנסתר וחבר את התפלה הזו – הטמין בה מן הסתם פונות עמקות עד מאד. אבל הוא אמר לו גם הסבר על דרך הפשט באמצעות מעשה מפלא: חסיד אחד היה לו ל"אבני נזר" שלא נפקד בזרע של קימא. והיה חסיד זה מתדפק בתדירות על דלת רבו, ומתחנן לפניו שיברכהו שיזכה להפקד. אך הגאון, מסבות השמורות עמו, נמנע מלהעניק לו את ברפתו. חפש אותו חסיד שעת כשר, שבה יוכל לתפס את רבו בעת שמחה, ואז יבקש ממנו שיברכהו. שעה שפזו הזדמנה לפניו בשמחת תורה, כאשר ה"אבני נזר" היה בשיאה של השמחה בבית מדרשו ופניו להטו מרב דבקות. נגש אליו החסיד והודיע, שלא יעזב את המקום עד שהרבי יברכהו. משראה ה"אבני נזר" כף, אמר לו: "האם רוצה אתה שאברך אותך שיולד לך בן שיהיה כמרז?"... שמע החסיד את דברי רבו ופניו חורו פסיד. הוא הבין שרבו צופה ברוח קדשו את העתיד להולד ממנו, ואכן לא המשיך עוד לשטח את בקשתו לזרע של קימא. כעבר תקופה מסימת נפטר ה"אבני נזר", ובנו בעל ה"שם משמואל" הכתר בכתר המלוכה בחצר סובוטשוב. ידע אותו גאון מצערו של החסיד ההוא, בידעו שזה שנים רבות שאין לו ילדים. פעם אחת בשמחת תורה, בעת התלהטות השמחה בבית המדרש, נגש ה"שם משמואל" מעצמו אל החסיד ואמר לו: "אני מברך אותך שהשנה תושע ותפקד בזרע של קימא!"... והנה – לא די שהחסיד לא ענה אמן על ברפתו של הרבי, אלא שפניו חורו והוא חשב להתעלף... ראה זאת ה"שם משמואל" והבין שיש דברים בגו. הוא שאל את החסיד על מה ולמה לא ענה אמן על ברפתו ומדוע חורו פניו. לא פחד ממנו החסיד את כל מה שעבר עליו עם אביו, ה"אבני נזר", ואמר שלאחר שהאבא הגדול רמז לו שבנו העתיד להולד יהיה כמר, לא בקש ממנו עוד שיברכהו. ה"שם משמואל" שומע את הדברים, מהרהר בינו לבין עצמו, ואחר כך פונה אל החסיד ואומר לו: "ואף על פי כן, רוצה אני לברכה, ועכשו תענה אמן!" ברכו שיזכה להושע, והחסיד ענה אמן ביקוד נפש. חמשה ילדים נולדו לאותו חסיד. ארבעה מהם נהרגו בתקופת השואה. הם עלו על מזבח-ה' וקדשו שם שמים. הבן החמישי, שהיה הבכור, הצליח לשרד את השואה ולצאת ממנה בשלום על ידי שהתחפש ל... כמר. הוא היה כשרוני במיוחד, שלט במספר שפות, וכך יכול היה להתחפש לכמר ולעבר את אימי המלחמה בשלום. לאחר מכן אף עלה לארץ ישראל. הוא זכה להקים דור של בנים תלמידי חכמים ויראי שמים, ההולכים בדרך אבותיהם ומקדשים שם שמים בכל הליכותיהם. מה למדנו מכאן? – שהצדיק, בכחו הגדול, מסגל להמתיק את הדינים! וזו התשובה שהשיב הרב לילד ששאל בשעת "תשליך" על פרוש הנסח "להמתיק הדינים תקיפים". על הבן ההוא נגזר שיהיה כמר, אבל מי אומר שצריך להיות כמר של ממש?... בכח ברפתו הצליח ה"שם משמואל" להמיר את הגזרה, ולגרם לכך שהבן יצא ידי חובה בתחפשת בלבד... ואדרבה, בכך אף נצלו חייו. (עלינו לשבח).

וישם לך שלום (וכו)

אמרו חז"ל (ברכות נו): הרואה קדירה בחלומו יצפה לשלום. מפני מה דווקא קדירה? אומרים בשם המהר"ם בנעט זצ"ל: משום שאין לך רודף שלום כ"קדירה" – כסיר זה, שעולה בידו לקרב זה אל זה הניגודים החריפים והקיצוניים ביותר – אש ומים. ומוסיפים על כך אמרה: וזה "שכרו" של כל רודף שלום שאמנם שני הצדדים היריבים עושים שלום ביניהם, ואילו הוא עצמו המתווך, יוצא מכל הענין מפוחם, בפנים מושחרות! כשולי קדירה. מסופר על יהודי ממורמר נכנס אל ביתו של הגאון רבי אברהם גניחובסקי זצ"ל ותינה לפניו את מצבו העגום בשלום בית מכל הכיוונים וכי לא יכול להמשיך כך יותר.. אמר לו רבי אברהם: "יש לי עצה בשבילך, תיקח אישה שניה", הביט האיש בתדהמה על רבי אברהם. אך הוא חזר שנית על ההוראה: "תיקח אישה שניה! אבל יש חרם דרבינו גרשום?" תמה האיש. הסביר לו רבי אברהם: "שלמה המלך ע"ה אומר פרק שלם "אשת חיל מי ימצא" ופירשו חז"ל את כל הפרק על התורה. לפי זה אני אומר לך כי יש לי עצה אחת שמועילה באמת: תתארס עם התורה ואשה זו השניה תקל עליך מאוד! תהיה שקוע בתורה ולבך יהיה שמח בחייך כי אשת חיל זו תרנין את כולך (ויאמר הנני").

בע"ה זיווג הגון, בריאות פרנסה והצלחה: לשגיא בן מרים, עוז בן מרים, לירון, אמיר וענבל בני פנינה, הדר בת נילי, הילה בת אסתר, מורן בת רותי, אלכסי בן אירנה, הדר בת ויויאן, רות בת אורלי, גיא בן חוה, חמוטל בת ויקטוריה. לרפואה שלמה: לציפורה בת מורוור, לציפורה בת מרים, אורלי בת מלכה, אייל בן שרה, שי בן רחל, יחזקאל בן אידה, רבקה בת מסעודה, אלכס בן רימה, יצחק יעקב בן יפה, אילן בן מסעודה, יוסי בן ציפורה, יוסף בן ציפורה. לעילוי נשמת: הרב עובדיה יוסף בן גורגיה זצוק"ל, הרב יוסף שלום בן אברהם אלישיב זצוק"ל, הרב ניסים טולדנו זצוק"ל, בנימין בן סולי ז"ל, חביב בן סולי ז"ל, בתיה בת סולי ז"ל, גבריאל בן מורוור ז"ל, מיכאל בן מורוור ז"ל, רחמים בן מורוור ז"ל יחזקאל בן יהודית ז"ל, דבורה בת טובה ז"ל, ישראל בן חנה ז"ל, דבורה בת מרים ז"ל. ארו בן חיה ז"ל, יוסף מיכאלשוילי בן רפאל ז"ל, חנה בת שמחה ז"ל, דוד אמנו בן מזולה ז"ל, משה בן שושנה ז"ל.